

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Elämysten kaava

***Kaupunkikulttuuri, taide, tapahtumat ja elämykset osana
vuorovaikutteista kaupunkikehittämispöytäkirjaa
Pilottina Hiukkavaara***

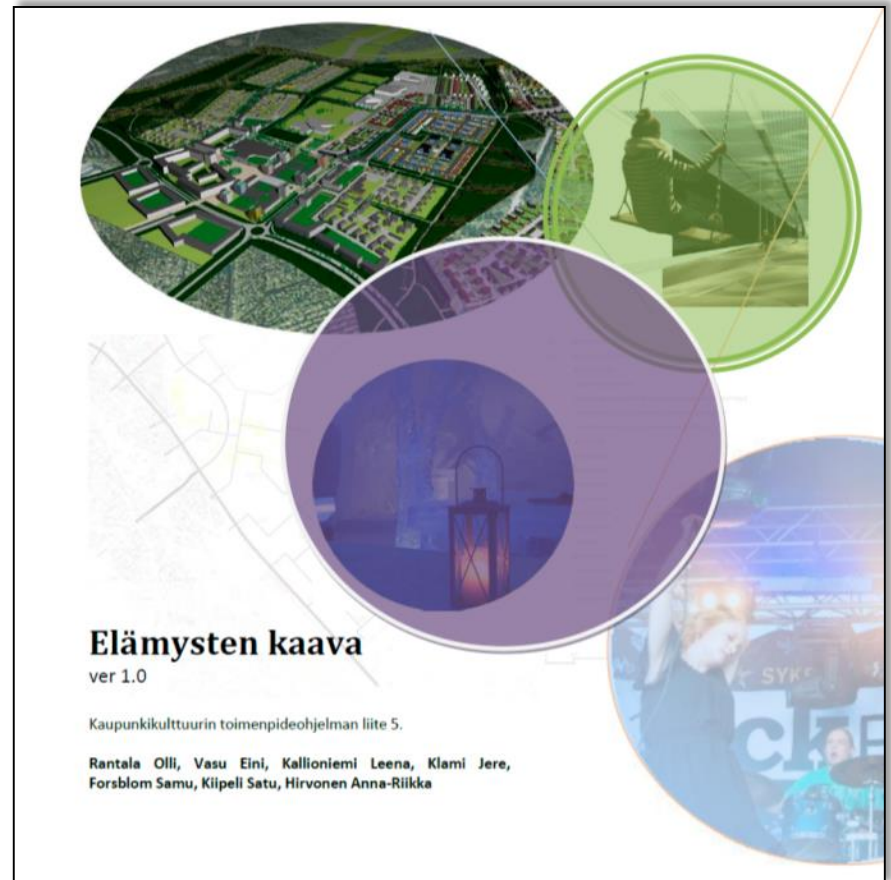
Kuntatekniikan päivät 22.5.2015

Eini Vasu, kaavoitusarkkitehti, Oulun kaupungin asemakaavoitus

OULU **Hiukkavaara**

Elämysten kaava

- Kaupunkikulttuurin ja kaupunkikehityksen yhteen sovittava prosessimalli ja työkalu
- Taide, kulttuuri ja tapahtumat nivoutuvat suunnitelmallisesti yhteen rakennetun ympäristön kanssa, luoden viihtyisää, monipuolista ja elinvoimaista asuinympäristöä
- Sisältää kaikki kaupunkisuunnittelun vaiheet alustavasta suunnittelusta asemakaavaan, rakentamiseen ja ylläpitoon
- Tiivis yhteistyö Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen ja sivistys- ja kulttuuripalvelujen kanssa
- Voidaan hyödyntää jo kaavoitetulle ja kaavoittamattomalle alueelle
- Pilottialueena Hiukkavaara, tavoitteena soveltaa koko Oulun alueelle

Kaupunkisuunnittelun prosessi pilottina Hiukkavaara

Strategiat ja toimenpideohjelmat

Mm. kaupunkistrategia, kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma, MATO, MAPO, palveluverkko, talvikaupunkistrategia

Kaavataso / suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito

yleiskaava

asemakaava

rakentaminen

ylläpito/elinkaari

alustavat
kaavaluonnokset

kaavaluonnos

kaavaehdotus

hankesuunnittelu: julkiset rakennukset

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

=> korjausrakentaminen

yleissuunnittelu: liikenne, kadut ja aukiot

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

yleissuunnittelu: sähköverkko, valaistus

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

yleissuunnittelu: kaukolämpö, energiahuolto

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

=> ylläpito

yleissuunnittelu: ympäristö, vesihuolto, hulevedet

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

yleissuunnittelu: jätehuolto

=> toteutussuunnittelu ja rakentaminen

palveluverkon suunnittelu

Sopimukset ja luvat

yhteistoimintasopimus,
laatusopimus

maankäytösopimus/
tontinvuokrasopimus

rakennuslupa

rakennuslupa, korjausrakentaminen

luvat tapahtumille

Toimijat

yrietykset : alustavat ideat, tontin haku, osallistuminen suunnitteluun, rakentaminen/sijoittuminen alueelle, yritystoiminta, osallistuminen kaupunkikulttuuriin

asukkaat, yhdistykset ja harrastajat: alustavat ideat, osallistuminen suunnitteluun, rakentaminen / sijoittuminen alueelle, osallistuminen kaupunkikulttuuriin

kaupunki: konsernipalvelut, SIKU, HYVE, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Oulun Energia, Oulun Vesi, Oulun Jätehuolto, Oulun Tilakeskus...

Elämysten kaava, prosessi pilottina Hiukkavaara

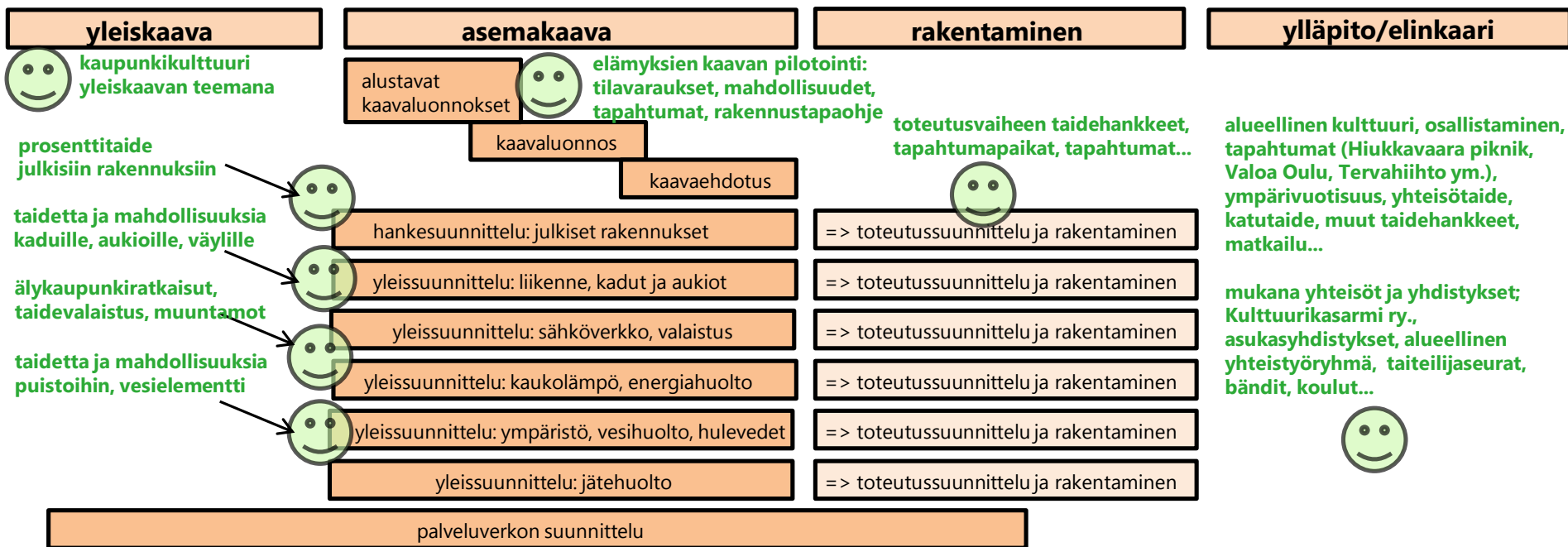

Strategiat ja toimenpideohjelmat

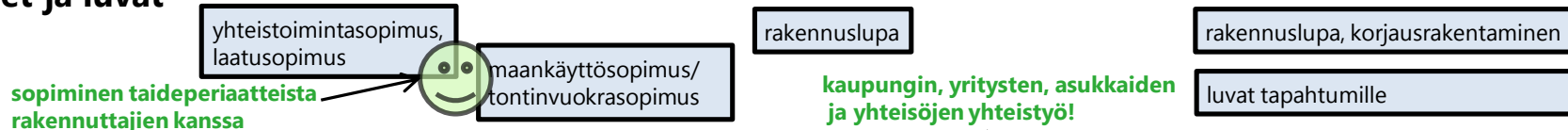
Kaupunkikulttuuri, taide, tapahtumat ja elämykset

Mm. kaupunkistrategia, kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma, MATO, MAPO, palveluverkko, talvikaupunkistrategia

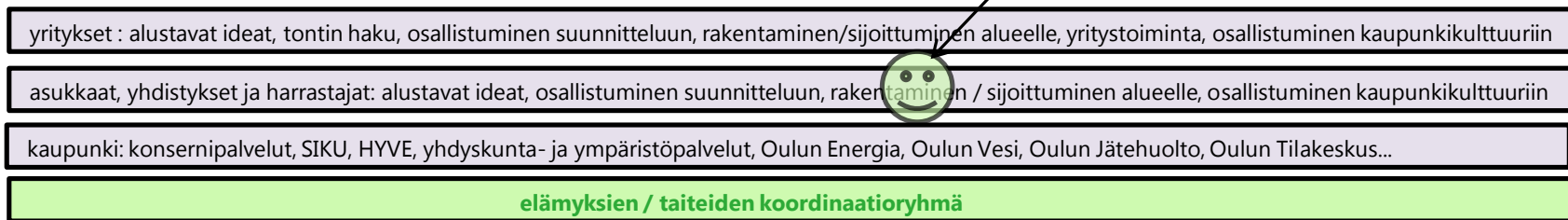
Kaavataso / suunnitteluvaihe

Sopimukset ja luvat

Toimijat

Kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma

- Elämysten kaava on yksi toimintamalli kaupunkikulttuurin toimenpideohjelmassa
- Linjaa ensisijaisesti Oulun kaupunkiorganisaation toimintaa kaupunkikulttuurin mahdollistamiseksi ja kehittämiseksi
- Oulun kaupunkikulttuuria on kehitetty määrätietoisesti useilla hankkeilla ja selvityksillä. Viime vuonna hyväksytyssä Oulun kaupunkistrategiassa kaupunkikulttuurin kehittämiseksi päätettiin laatia toimenpideohjelma. **Tavoitteena on kulttuurin keinoin vahvistaa kaupungin elinvoimaa.**
- sisältää kulttuuritapahtumista taiteen perusopetukseen
- *Kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma* on hyväksytty kaupunginhallituksessa 08.12.2014.

**KAUPUNKIKULTTUURIN
TOIMENPIDEOHJELMA**

Kaupunkikulttuurin kehittäminen

Kaupunkikehittäjä Charles Landry toteutti "Oulu sykkimään"-projektin vuonna 2011, jonka mukaan

Oulun tulisi mm:

omaksua uusi ajattelu kaupungin tekemisessä ja sen vaikutus kaupunkisuunnitteluun, hallintoon ja kaupunkikulttuuriin.

Ymmärtää pehmeän infrastruktuurin merkitys vetovoimaisen kaupungin tekemisessä ja osoittaa tarvittavat resurssit tähän, sekä nähdä luovuus ja kaupunkikulttuuri kehityksen kärkenä.

Hiukkavaara suunnittelu, rakentuminen ja tontinluovutus

1 Kivikkokangas, kaavoitettu 2009 – 2011
n. 2 500 asukasta ja n. 1 050 asuntoa
Kunnallistekniikka lähes rakennettu, alueella asutaan
RESCA -ekokylän rakentaminen alkanut syksyllä 2013

2 Kiulukangas, kaavoitettu 2010 – 2012
n. 1 200 asukasta ja n. 650 asuntoa
Kunnallistekniikka rakennetaan syksy 2013 -
Tontinluovutus käynnistynyt 8/2013 -

3 Soittajankangas, Vaskikangas ja monitoimitalo,
kaavoitettu 2011-2014
n. 670 asuntoa, n.1 700 asukasta
Asemakaava vahvistunut
Kunnallistekniikka rakennetaan syksy 2014-
Tontinluovutus käynnistynyt 02/2015 -

4 Hiukkavaaran keskus
n. 3 900 asukasta, n. 2 100 asuntoa, kaavoitettu 2011-2015
Asemakaava ehdotuksena nähtävillä 22.5-22.6.2015
Kunnallistekniikka rakentumassa monitoimitalolle Soittajankankaan
kautta, jatkuu Hiukkavaaran keskuksen kaava-alueella syksy 2016-
Tavoitteellinen tontinluovutus syksy 2016-
INURDECO –kehittämishanke

5 Vanha Hiukkavaara
n. 2 000 asukasta ja n. 1 000 asuntoa
Kaavoitus käynnistetään 2015-

6 Sarvikankaan alue
Ei aikataulutettu

Hiukkavaaran alueidentiteetti

MISTÄ SYNTYY HYVÄ KAUPUNKI?

*Viisas käyttö
ja omistus*

*Monipuolinen ja
monimuotoinen*

*Historiaa
mutta myös
uudistuva*

*Hoksaavan
energiatehokas*

Luova ja osaava

*Kansainvälisesti
paikallinen*

*Liikkuva ja
liikunnallinen*

*Palveleva ja
käyttäjälähtöinen*

*Kuunteleva ja
keskusteleva*

*Itselähtöinen ja
omatoiminen*

Kuvat:
www.ouka.fi/city/albumi/

Hiukkavaaran alueidentiteetti

VANHA HIUKKAVAARA

Vanha kasarmi

Luonnon erämaa

Kirpputori

*Metsästystä ja
kalastusta*

250 bändiä

*Ulkoilua ja
liikuntaa*

Skeittikeskus

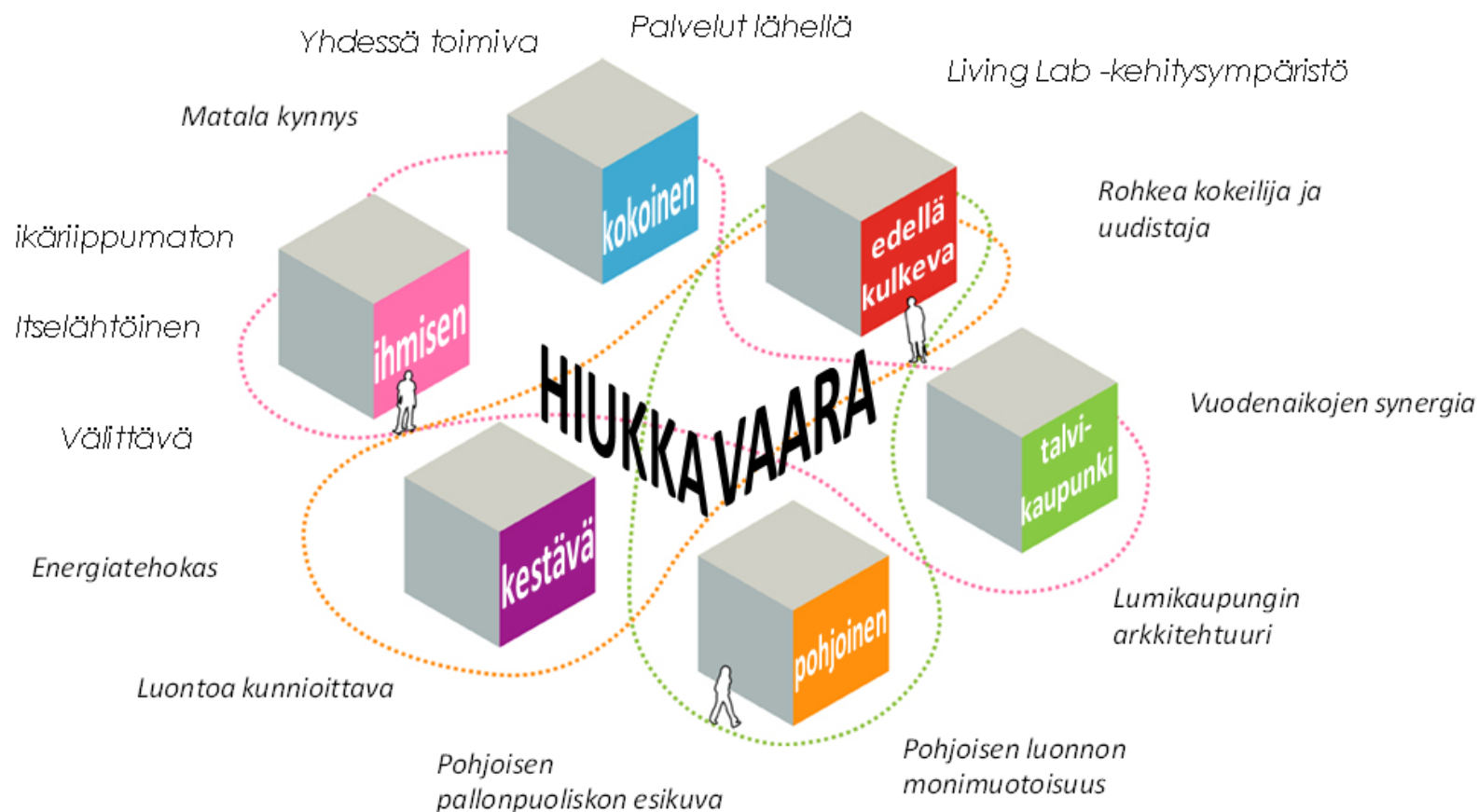
*Vanhaa
kerrostalo-
asumista*

*Elämysajan
yrityksiä*

*Vapaa-ajan
toimintaa*

HIUKKAVAARA

Ihmisen kokoinen, kestävä ja edellä kulkeva pohjoinen talvikaupunki

Kaupunkikuva

- Tilojen kokemuksellisuus
- Tunnistettavuus / Identiteetti
- Mittasuhteet
- Rytmi
- Monimuotoisuus
- Yllätyksellisyys
- Maamerkit
- Perspektiivi
- Näkymät
- Värit
- Detaljit
- Muodot
- Taide

OULU

Hiukkavaara

Alueiden tunnistettavuus

- Puistojen kevyen liikenteen väylät merkitty tunnistettavasti
- Uuden alueen tiedotuskeskuksessa esitellään uudelle alueelle tulevia kadunkalusteita ja materiaaleja

Katutilan käyttö

Asuntojen
etujulkisivun
katutilan koristelua
tuettiin

Kohtaamispaikat, sosiaalisuus ja yhteisöllisyys

- Paikkoja olla, tehdä ja pysähtyä
- Solmukohtat
 - Keskus
 - Aluekohtainen
 - Korttelikohtainen

Koulut ja liikuntalaitokset

- ovat alueiden sydämiä ja maamerkkejä
- tulivat ensimmäisinä uusille alueille
- ulkonäköön oli satsattu
- toimivat lähiliikuntapaikkoina

Elämysten kaava, prosessi pilottina Hiukkavaara

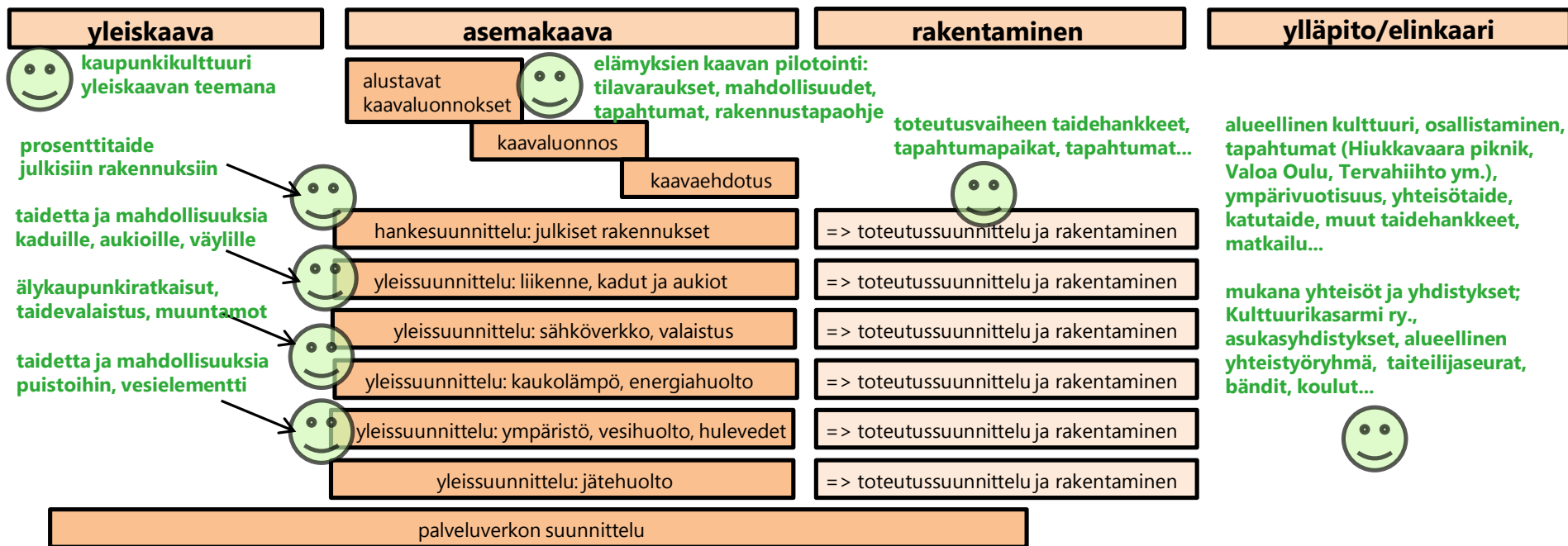

Strategiat ja toimenpideohjelmat

Kaupunkikulttuuri, taide, tapahtumat ja elämykset

Mm. kaupunkistrategia, kaupunkikulttuurin toimenpideohjelma, MATO, MAPO, palveluverkko, talvikaupunkistrategia

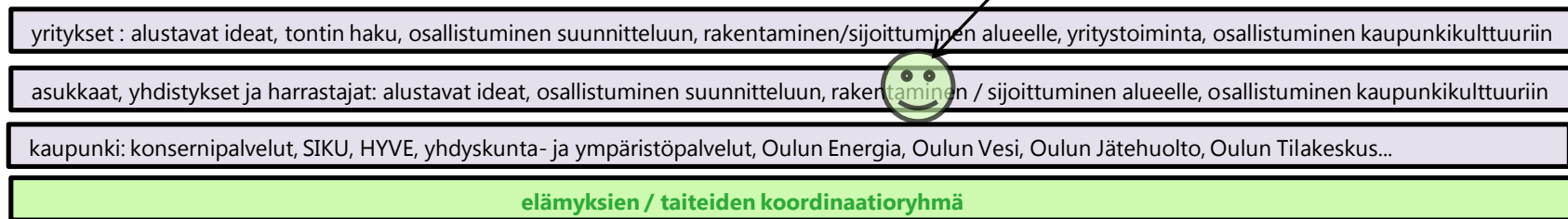
Kaavataso / suunnitteluvaihe

Sopimukset ja luvat

Toimijat

Hiukkavaaran kaupunkikulttuuri

- Hiukkavaara piknik vuodesta 2011
- koko perheen tapahtuma
- Vanhassa Hiukkavaarassa, Vanhalla Kasarmialueella
- Alueen vanhoissa kasarmirakennuksissa toimii mm. 250 bändiä ja kuvataiteilijoita

HIUKKAVAARA PIKNIK 2013
24.8. klo 12:00-20:00

klo 12:00-18:00
K2 TAITEILIJATALO
Ojastettu työpöytäkiertokierros klo 14:00
Avoimia ovia taiteilijoiden työpöydillä klo 12:00-16:00
Taidenäyttelyä Kasarmilla ja vanhoissa tiloissa klo 12:00-18:00
Myymälätyttö K2 näennäisesti alkaa klo 12:00-18:00
J.Könna, S.Örjö ja Masa muusioivat talossa 2. kerroksella.

klo 12:45-20:00
MUSIIKKI
KristaMaarit, Periferia Beat, Bad Reputation, Mr. Clean and the Nonstoppers,
Mantreet, Tenate/cordate, Groupe High School, Jazz Orchestra,
Tulokset, Collee, Magnum.

HARRASTETOIMINTA
Oulu Boxing Team - klo: 13:00-16:00 Avoinnet "evätsä" ja kahvit
Koirakoulu Vietti - klo: 12:00 -> Arginat over ja Match Show
Paikannäköillä myös Katri-Helena, Belle-ant-will-päiri muusikantaa.

klo 9:00-20:00
OULUN LAATUKIRPPUTORI
Kotirokkaa ja munkkihiivaa
Kirppis sisällä ja ulkona

klo 14:45-17:00
ASEMAKAVOITUKSEN HIUKKAVAARA TYÖPAJA
Ryhmittäisiä ideoita Hiukkavaaran vanhojen kasarmien
asuntoalueen ja uuden Hiukkavaaran kassuunsa liittymistä toisistaan.

klo 12:00-20:00
DISTRO
Kulttuurikasarmi Hiukkavaara ry -yhdistyksen asittely
Kulttuurikasarmi -gaitamyynti
Bändien tuotteet (pöydät, lavat, jne.)

klo 12:00-20:00
MAKKARA
Public House Pivotti makkaraköju
muorittaa koko tapahtuman ajan!

LISÄÄ TIETOA FACEBOOKISTA
[facebook.com/kulttuurikasarmi](https://www.facebook.com/kulttuurikasarmi)

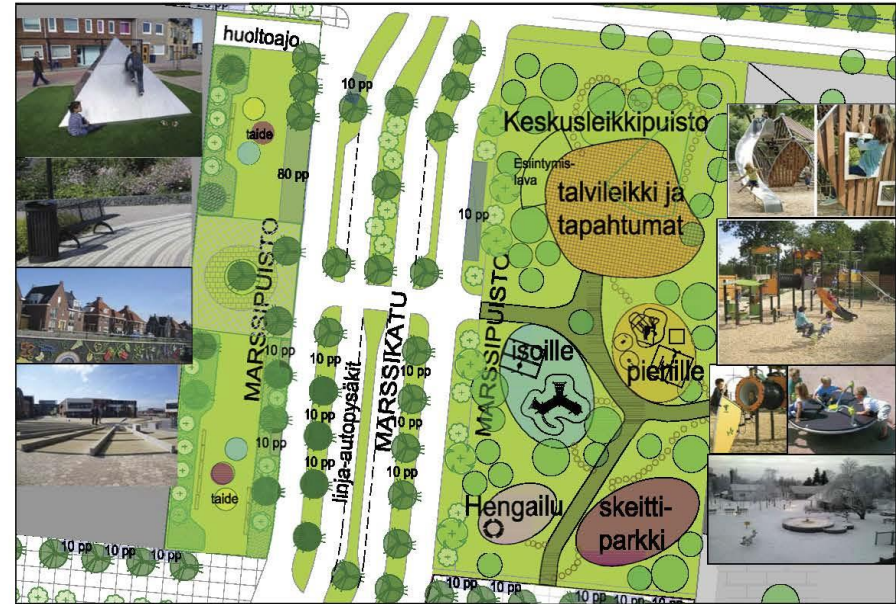
Hiukkavaaran keskuksen elämysten kaava

- osana asemakaavaa yleissuunnitelma-
raporttissa (liikenteen,
katujen, ympäristön,
vesi-, energia-, sähkö-
ja jätehuollon
yleissuunnitelmat)
- rakentamistapaohjeet

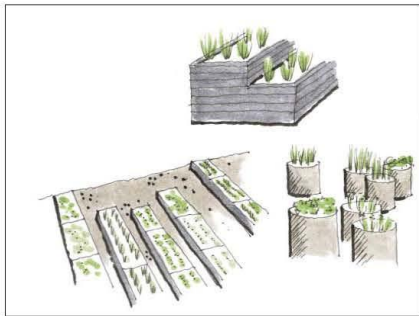

Kuva. Keskuksipuiston liikuntapuisto, siihen liittyvä kaupunkiviihdytysalue ja asutuksen rajautuva hedelmätarha reitteineen tarjoaa alueen asukkaille monipuoliset liikunta- ja virkistysmahdollisuudet.

Kuva Marssipuiston keskusleikkipuiston ja taidepuiston ideasuunnitelma.

Kuva Ideapiirroksia istutusaltaista, joita voidaan toteuttaa kierrätysmateriaaleista.

tonteille. Alueella voidaan viljellä hyötykasveja ja hedelmäpuita. Liikuntapuiston länsipuolelle sijoitettu monitoimitalo, jonka piha-alueelle on mahdollista sijoittaa eri käyttäjäryhmiä palvelevia liikunta-, peli- ja leikkitoimintoja. Monitoimitalon ja keskustan liiketonttien väliin, hidaskadun varteen, sijoitettu Marssipuisto, Hiukkavaaran keskusleikkipuisto, joka on kooltaan n. 4000 m². Leikkipuiston pohjoisosaa varataan erityisesti talvileikille ja -tapahtumille. Alueelle sijoitetaan lisäksi esiintymislava, isojen ja pienten lasten leikkialueet, hengailualue ja skeittiparkki.

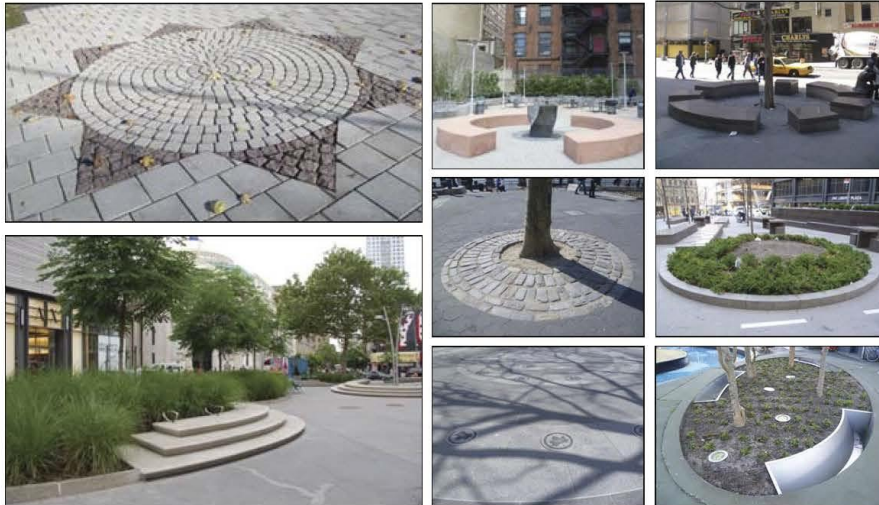
Marssikadun hidaskadun länsipuolelle, liiketontin reunalle, sijoitettu rakennettu Marssipuiston taidepuisto, jossa voidaan toistaa erilaisia Hiukkavaaralle tunnusomaisia aiheita ja ideoita mm. liittyen erilaisiin tapahtumiin. Taidepuiston perusrunko muovataan siten, että sinne voidaan sijoittaa erilaisia teoksia ja

elementtejä vähitellen alueen rakentuessa ja toimijoiden ja toimintojen lisääntyessä.

Marssipuiston eteläosassa on geometrinen puupuisto, jonka yhteyteen sijoitetaan polkupyöräpysäköintialue. Aukion läpi

Kuva: Ideavalkuvia aukion jäsentelyksi ja kulun ohjaamiseksi.

Kuva xx. Ympyräihettä voidaan toteuttaa myös kiveyksissä ja oleskelupaikoissa

Kuva . Marssitori ja ideakuvia alueen jäsentelyksi ja käytöksi.

kuljetaan diagonaalisesti Kenttämarssinkadulta Marssitorille. Aukio päällystetään siten, että siitä muodostuu visuaalisesti omaleimainen ja hauska elementti keskusleikkipuiston viereen. Marssitori

Liikekeskustassa on torialue, Marssitori, joka liittyy ylikulkuksillalla vanhan Hiukkavaaran puolelle sekä raitilla Sarvikaankaan ja Hiukkavaarankadun suuntiin. Liike- ja toimitusrakennusten rajaamaa aukiota jäsenetään geometrisilla puuistutuksilla ja maastonmuotoilulla. Pyöreä muotoaihe mukaillee lumipalloa. talvella pyöreille kiveysalueille voidaan kasata lunta taideteokseksi tai leikkikumpareeksi, kesällä aukioita koristetaan siirrettävien kukkaryhmin. Elokuussa ja syksyllä aukioita voidaan valaista jatkankynttilöillä, lyhdyillä tai muilla valaisimilla, jotka luovat juhlatavat puitteet erilaisille tapahtumille.

Marssitorille johtaa kolme sisäänluoreittia, pohjoisesta, idästä ja lännestä. Kaikki reitit merkitään kaavaan siten, että ne on mahdollista kattaa. Itäinen, torin ja Marsikkadun yhdistävä reitti, on kävelypainotteinen. Keskelle reittiä sijoitetaan rakenteellinen istutusalue, johon on mahdollista pensaiden ja kukkien lisäksi istuttaa kuusi pientä yksittäispuuta. Katos tulee tällöin toteuttaa lasipintaisena vähintään istutusalueiden

Kuva. Ideapiirros aukion talvitapahtumakäytöstä, joulupuut, lumiveitokset ja jatkankynttilät. Esimerkki ulkotulosta.

kohdalta riittävän luonnonvalon saamiseksi. Reitin varteen sijoitetaan lisäksi käyttötaidetta, esimerkiksi mielenkiintoisesti muotoiltuja kadunkalusteita, jotka toimivat reitin elävöittäjinä. Pohjoisessa ja eteläisessä reitissä on ajoyhteys ramppia pitkin pysäköintilaitokseen ja rakennusten reunoilla jalankulkuyhteydet. Rampin viereisiin seinäpintoihin toteutetaan taideaihe, joka lisää ajoyhteyden tunnistettavuutta ja omaleimaisuutta. Taide voi olla esimerkiksi veistosmaista pinnan käsittelyä tai vaihtuvalla värivalaistuksella toteutettu aihe. Tällä aikaansaadaan muotoin ilmeettömästä seinäpinnasta mielenkiintoinen ja ohjaava sekä jalankulkijan että autoilijan näkökulmasta katsoen.

Marssitorilta vanhan Hiukkavaaran puolelle johtava silta on tärkeä kaupunkikuvallinen elementti ja porttiaihe Raitotieltä

katsoen. Sillan muotoiluun, valaistukseen ja kaitteeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sillan mitoituksen tarkentuaan tutkitaan myös oleskelun ja istutusten sekä ympäristörakenteiden käyttöä.

Katu ympäristöt ja reitit

Raitotien poikkileikkaus Vaalantien ja eteläisen kiertoliittymän välillä on väliä. Keskikaistan leveys on 6 metriä, johon on mahdollista istuttaa katupuita myös lomittain, puulajeina käytetään sekä lehti- että havupuita. Kadun reuna-alueet muotoillaan loivin kumparein ja istutetaan puistomaisesti vapaamuotoisin puu- ja pensasryhmin.

Kiertoliittymien välinen katuosuus on ilmeeltään tiivis kaupunkimainen. Keskikaistan reunakivin rajattu leveys on 3,0 metriä. Puulajeina käytetään keskikaistalla kapeakasvuisia lehtipuita. Rakennusten edustalla voidaan käyttää myös pensasistutuksia tulevan arkkitehtonisen ratkaisun mukaisesti.

Kuva. Silta suunnitellaan ilmeeltään muusta ympäristöstä erottuvaksi, Raitotien porttiaiheeksi. Sillan kannelle varataan paikka oleskelulle, elävyyttä voidaan lisätä erilaisin pintamateriaalein ja kasvillisuuden käytöllä.

Kuva. Valkiaisjärventien pohjoispuolelle pientaloalueelle sijoitettava Hiukkavaaran polku toteutetaan myös rakennettuna, täydentäen kiveystä puistutuksiin ja kalustein. Polun varteen sijoitetaan taidemuuntamo.

Kiertoliittymän pohjoispuoleinen Raitotien osuus muuttuu yksiajorataiseksi, ja sen reuna-alueilla kasvaa puustoa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sekä täydennysistutetaan.

Hiukkavaarankatu on poikkileikkaukseltaan leveä, keskikaistalle istutetaan puut lomittain, istutuksissa käytetään suuria lehtipuita, esimerkiksi koivu tai jalava, tavoitteena on ilmeeltään vihreä ja puistomainen katu ympäristö.

Raitotien pohjoisempaan kiertoliittymään liittyvän Valkiaisjärventien länsiosassa kadulla on viherkaista keskellä ja reunoilla, Crusellinpolun jälkeen vain reunoilla. Keskialueelle ja välikaistoille istutetaan suuria lehtipuita, Raitotien kiertoliittymän läheisyyteen myös havupuita tuomaan ilmettä ja vaihtelua katu ympäristöön. Puulajivalinnoilla voidaan myös erottaa katuja toisistaan.

Keskusleikkipuiston rajautuva Marssikatu istutetaan lehtipuun, havupuun ja pensasistutuksiin ilmeeltään monimuotoiseksi ja vaihtelevaksi. Hidaskadun yli jatkuvat kevyen liikenteen yhteydet laadultaan korkeatasoisina ja rakennettuina ja istutuksiin korostettuina.

Vierkehrältä ja Sarvikankaan suunnasta keskustaan johtava kevyen liikenteen yhteys että 3,0 metriä leveä hiihtoreitti. Hiihtoreitti jatkuu kohti keskustaa kenttien pohjoispuoleisella, puistomaisella ja puoliavoimella reunalla, jossa se levenee 7,5 metriin. Hiihtoreitti on mahdollista järjestää erikoistapahtumien yhteydessä torialueen poikki ja Raitotien yli vanhan Hiukkavaaran puolelle.

Kevyen liikenteen yhteydet mukailevat liikuntapuiston

Kuva. Kivetyt lumittilat talon seinustalla.

Kuva. Hiukkavaarankadun katuaukion käsittely.

Kuva. Ideapiirros Rautapuistosta. Uomat rajaavat puistoa, jonka keskellä on saari. Kevyen liikenteen väylän ja puiston välisen uoman linjausta muotoillaan. Puiston jälkeen uoma jatkuu väylän pohjoispuolelle.

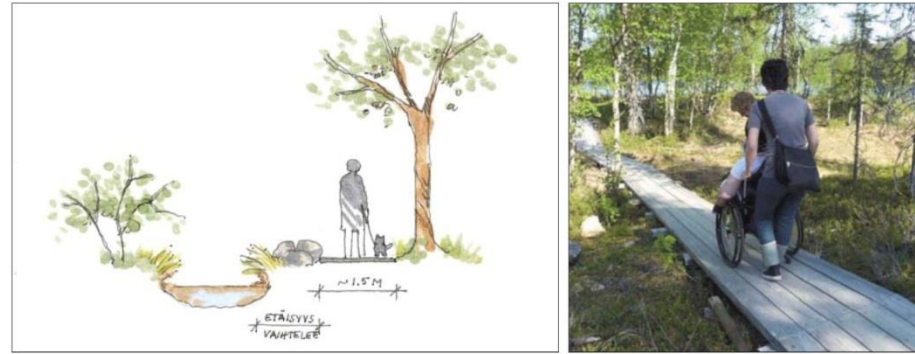
pohjois- ja eteläreunoja jatkuen ydinkeskustaan ja monitoimitalolle. Reittien ja polkujen varteen istutetaan yksittäispuita tai puuryhmiä.

Hiukkavaaran polun varteen sijoittuu pieni aukio, jossa on taidemuuntamo ja puuistutuksia. Oleskeluaukio kivetään ja kalustetaan viihtyisäksi urbaaniksi kaupunkitilaksi.

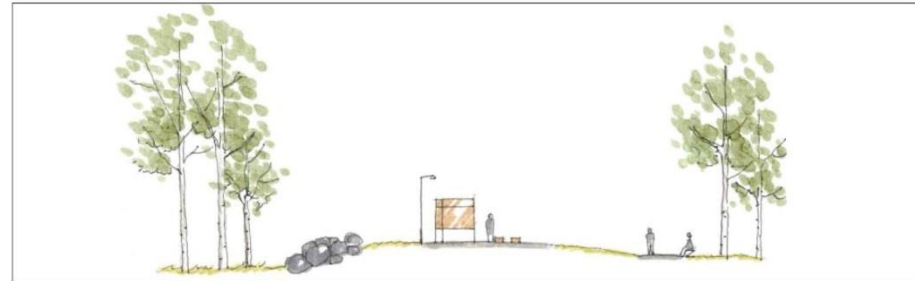
Myllyojan varsi

Pientalovaltainen asutus rajautuu Myllyojan laaksoon. Myllyoja on luonnonarvoiltaan ja pieni-piirteiseltä maisemalliselta ilmeeltään tärkeä luonnonmukainen virkistysalue keskustan läheisyydessä. Varsinaiset suojelukohteet sijaitsevat Myllyojan itäpäässä Valkiaisjärventien tuntumassa. Käyttäjämäärien lisääntyminen aiheuttaa myös tarvetta alueen toiminnalliseen kehittämiseen, jotta alueen arvo säilyy.

Myllyojan alue on ajoittain paikoitellen tulvavesien peittämä, joka huomioidaan kulkureittien suunnittelussa. Osa reiteistä voi olla pois käytöstä olosuhteista riippuen. Myllyojan varteen rakennetaan puistomainen reitti, joka linjataan pieni-piirteisesti maasto-olosuhteiden ja pinnanmuotojen mukaan. Sopivin kohdin järjestetään ylikulkumahdollisuus uoman yli.

Kuva. Myllyojan varren polut toteutetaan pieni-piirteisesti maastoa mukaillen. Polun leveys 1,5 – 2,0 metriä, kosteikkoja voidaan ylittää pitkospuin. Uoman ylitys toteutetaan askelkivin tai kevyellä, kapealla sillalla. Kulkureitit vahvistetaan tarvittaessa hienolla soralla kulutuskestävyyden parantamiseksi. Tavoite on ohjata liikkumista maastossa niin, että alueen luonnonarvot säilyvät.

Kuva. Periaatepoikkileikkaus rautapuistosta. Saarimaisuutta korostetaan loivalla maastonmuotoilulla ja suurilla maakivillä. Alueen taideaiheiden yhdistävä tekijä on corten –teräs, jonka ruskea väri viittaa rautapitoiseen veteen. Ilmiötä selitetään opastauluissa. Opastusalue voidaan myös valaista.

Hiukkavaara – Myllyyoja

Curved Wood Deck Pedestrian
Bridge at Harrington Beach State Park

Family train
Patio

Woodra Tosca Park by RCR

Fields Sculpture Park – Picker

OULU

Hiukkavaara

OULU *Hiukkavaaran Soittajankangas katupiha-aukiot*

5.3 Katuympäristöt, raitit, katupihat ja aukiot

Soittokunnantien keski- ja välikaistoille istutetaan lehtipuuri Viialan tien ja kiertoliittymän väliselle osuudelle. Poikkeuksena tästä Suopellonpuiston kohdalla puulaji vaihdetaan havupuuksi, jolla korostetaan risteämistä viheralueen kanssa. Vastaavasti Hiukkavaarankadun keski- ja välikaista istutetaan lehtipuun, mutta Hirsikan-kauppuiston kohdalla havupuun. Valkiaisjärventien pohjoispuolella Hiukkavaarankadun välikaistat istutetaan suurin tihein puurivein, mutta keskikaista säännönmukaisesti polveillen, jolla on tavoitteena kadun vehreä ilme. Suositukset lehtipuiksi ovat rauduskoivu tai puistolohmus ja havupuiksi metsämänty.

Soittajankangasta ja Vaskikangasta kiertävien kokoojakatu-arten varteen istutetaan ryhminä pieniä katupuita. Puulajeja vaihtelemalla voidaan luoda omaleimaisuutta eri katujaksuille, sopivia lajeja ovat esimerkiksi pilvikirsikka, pylväshaapa, erilaiset pihlajat tai saarnivaahtera.

Musikantinraitti muodostaa tärkeän kevyen liikenteen pääyhteyden Soittajankankaan läpi jatkuen kaava-alueen ulkopuolelle. Soittajankankaan ja Vaskikankaan kevyen liikenteen väylien varteen sijoittuu useita pieniä aukioita eli katupihoja. Nämä toimivat alueen asukkaiden oleskelu- ja kokoontumispaikkoina.

Katupiha-aukioiden koko, suuntaus, muoto ja pintamateriaalit sekä varustus toteutetaan hieman toisistaan erilaisina niiden omaleimaisuutta korostaen. Reunoilla käytetään nurmetusta ja puu- ja massapensastutuksia. Aukioilla voidaan tarvittaessa talvella säilyttää aurasulunta, jolloin ne voivat toimia lasten liukumäkinä. Pintamateriaalit tulee valita niin, että ne imeyttävät aukioille kertyviä hulevesiä. Aukioiden viimeistelyssä huomioidaan mahdollisina taideaiheina myös niille sijoittuvat tekniset rakenteet, mm. sähkökaapit.

5.4 Class-hanke

Ensimmäisen rakennusvaiheen katuaukioiden päällysteenä voidaan käyttää uusia materiaaleja. Päällystekokeilu pyritään saamaan pilottikohteeksi VTT:n CLASS-projektissa, jossa kehitetään uudenlaisia vettä läpäiseviä päällysteratkaisuja.

Kuvat:

Oikealla ylhäällä: Esimerkkejä tilalliselta luonteeltaan ja mittakaavaltaan vaihtelevista avoimista tai puolivoimista viheralueista, Hollanti ja Tanska, havainnekuvia suunnitelmista yms.

Oikella alhaalla: Pikkolopihan katupiha-idea suunnitelma

Kuvat alhaalla: Ideoita kaupunkiviljelyyn, toteutettuja ja suunnitelmia.

Kuvat:

Kesellä oulululaista muuntamotaidetta, joka kertoo muuntamoiden ympäristötaiteellisista mahdollisuuksista.

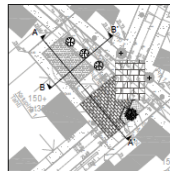
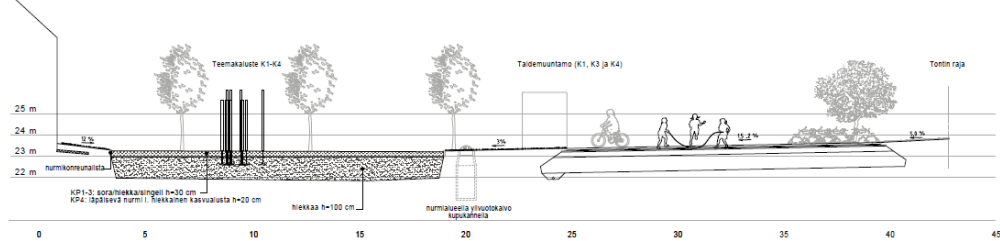
Oikealla ylhäällä: Omaleimaisuutta taiteen keinoin, kesällä ja talvella (kolmas kuva Vuokatti). Rakennetuilla reiteillä ta-soerojen hyödyntäminen ja katetut ulkotilat lisäävät viihtyisyyttä käyttömukavuutta eri vuodenaikoina ja säätiloissa. Pienillä elementeillä ja materiaalivaihtelulla voidaan luoda ympäristöön mielenkiintoisuutta ja omaleimaisuutta.

Oikealla alhaalla: Nuottipihan katupihan ideasuunnitelma,

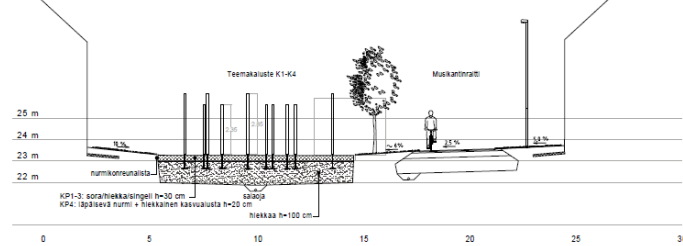

Poikkileikkaus A-A' Katupihat K1-K4

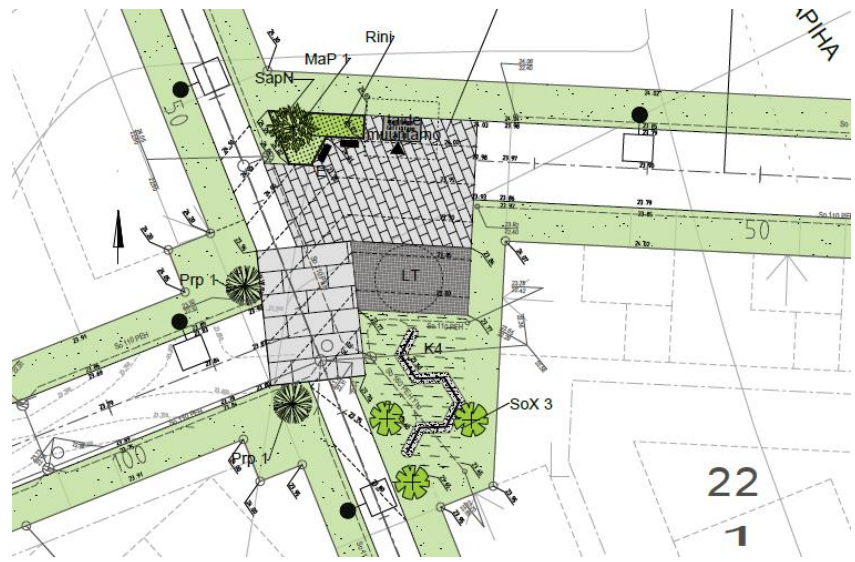
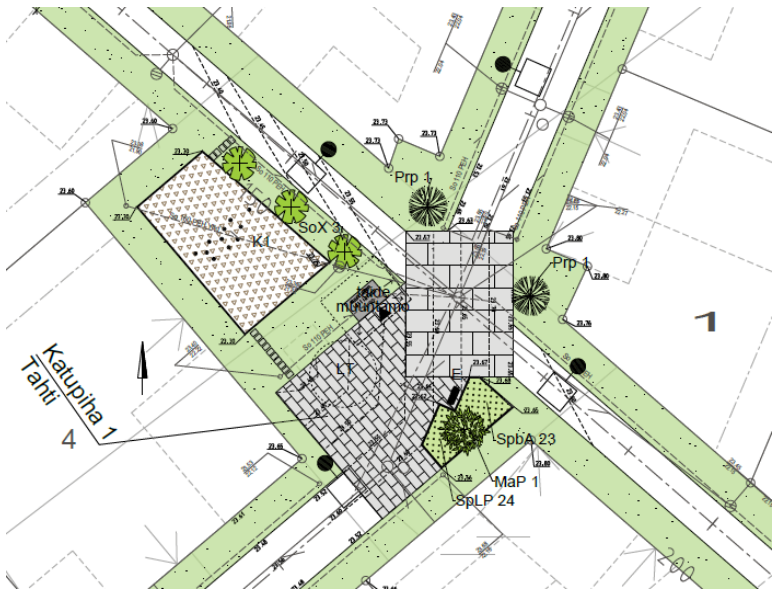

Sottajankkaan pihakaudet K2-K4 saman periaatteen mukaan

Poikkileikkaus B-B' Katupihat K1-K4

Mies:	Muoto:	Pvm:	Suunn.:	Tan:
KYÖNVALTIOVIRASTO ETES-OY24	Korkeusjärjestelmä N200			
Teema:	Määelmä:	Kaupungissa:	RYNHOONKANNAS 41	HEIKKILÄNKAARI 171, SAARELA
Kohde:	SOTTAJANKKAAN KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENNUSSUUNNITTELU	Hyväksynyt:	MaP:	101
Koste:	Sottajankkaan pihakaudet K1-K4	Hyväksyntä lty:	S:	9
Aika:	Ympäristöpoikkileikkaus A-A' ja B-B'	Mittakaava:		1:100
Suunnittelija: Sari Palo		OHU		
Tarkastaja: Terttu Kurttia		YHDISTÄNTÄ- JA YMPÄRISTÖALUEIT		
Pvm: 20.10.2014		Pvm: 20.10.2014		
		Pvm: 20.10.2014		

Marko Anttila

Esimerkki aiemmasta teoksesta

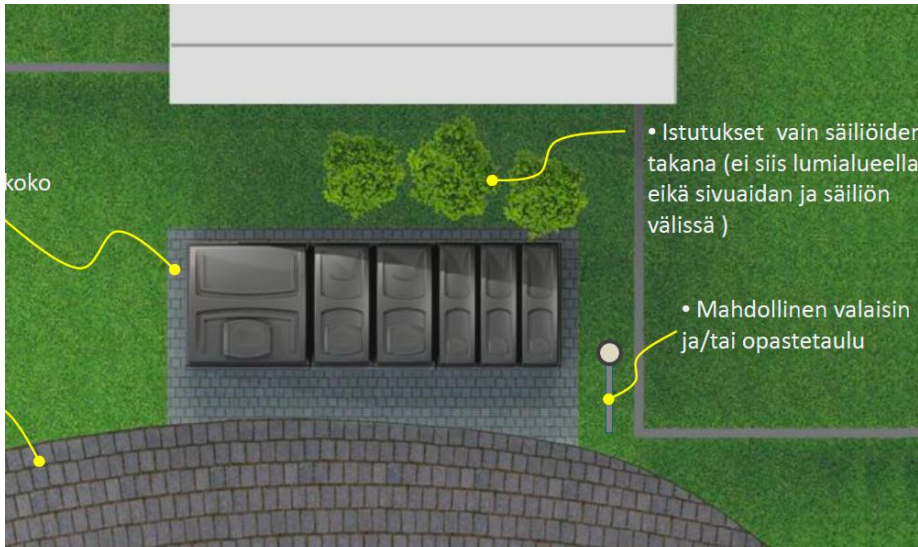
Nina Kuukari

Esimerkkejä aiemmista teoksista

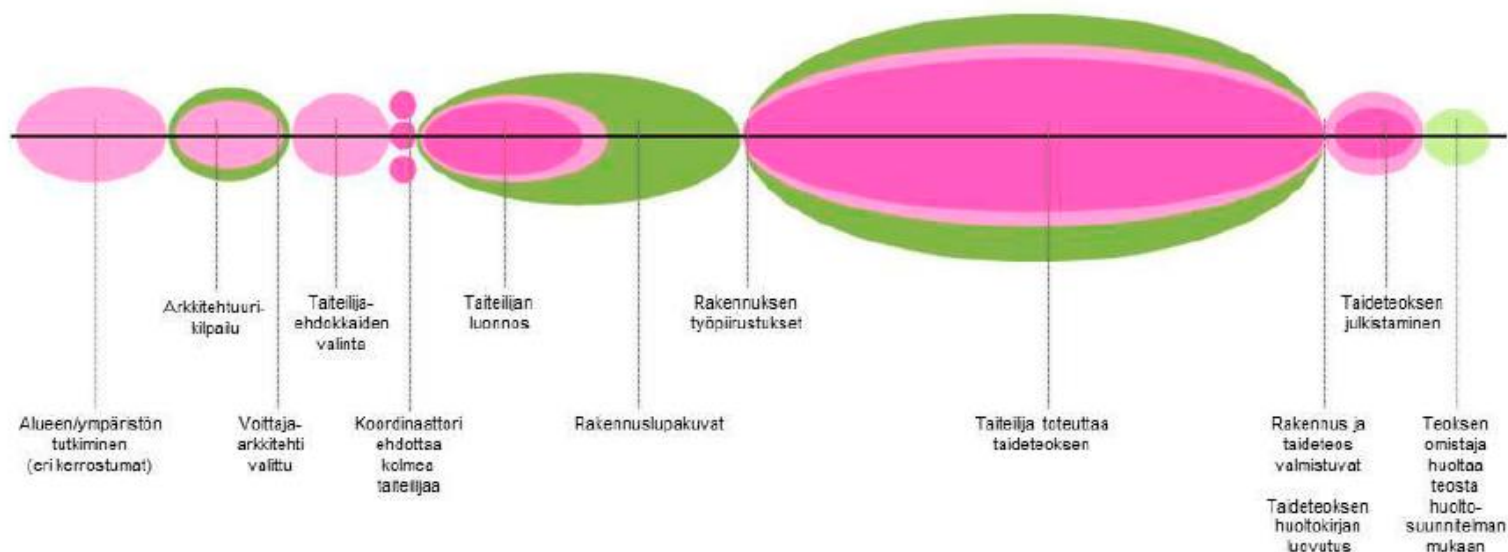
- Yhdessä taiteilijoiden ja Oulun Energian muuntamokopeista vastaavan tilaajan kanssa muuntamokoppien pohjaväristä (mattapintainen sävy, eli RAL 7024, himmeä) , jonka mukaan kopit on tilattu.
- Kopit asennetaan paikalleen toukokuun aikana.
- Aikataulullisesti, ja sääolosuhteiden vuoksi näyttäisi varsinaisen taiteen maalaamisen kohdalta sopivan parhaiten heinäkuu 2015.

yhteisjätteenkeräys

Taiteen ja elämysten koordinointi

- Taideteoksen omistaja
- Arkkitehti/rakennuttaja
- Taiteilija
- Taidekoordinaattori

Esimerkkinä Helsingin Arabianranta

Oulussa vastaava koordinaatioprosessi on mahdollista toteuttaa sivistys- ja kulttuuripalveluiden eri asiantuntijoiden vuorovaikutuksella yhteistyössä kaupunkisuunnittelusta vastaavien tahojen kanssa.

- Taide on tärkeä rakennetun ympäristön esteettisyyteen, viihtyisyyteen ja turvallisuuteen vaikuttava ja kulttuuriarvoja luova tekijä. Tarkoituksena on auttaa taidetta ja kulttuuria nivoutumaan luontevasti yhteen rakennetun ympäristön kanssa siten, että muodostuu edellytykset hyvälle ja viihtyisälle asuinympäristölle. Hyvin suunnitellut kaupunkitilat, rakenteet ja niihin liittyvät toimintatavat luovat mahdollisuuksia elämyksellisille ympäristöille, jotka tuottavat hyvinvointia.
- Oulun kaupungissa on ollut käytössä vuodesta 1964 lähtien ns. prosenttitaideperiaate, jonka kautta kaupungin rakentamien julkisten rakennusten kustannusarviosta on käytetty 0-1,5 prosenttia veistoksiin, seinämaalauksiin tai muihin taidehankintoihin.
- Yksityisten rakennusinvestointien osalta ei kaupungin omistamalle tonttimaalle ole vastaavaa periaatetta ollut käytössä.
- Esitetään ympäristötaidemaksua, jolla toteutettaisiin aluekohtaisesti pysyvää, että väliaikaista ympäristötaidetta, tapahtumia, sekä alueen ympäristöä elävöittäviä virikeympäristöjä sekä toiminnallisia kohteita.

- Rakennuttajilta perittävällä tontin kerrosneliömetrikohtaisella maksulla osana tontinluovutusta.
- Toimintamallissa, kun kyseessä on kaupungin tonttimaata, tontinsaaja maksaa kaupungille 1€/kem²-2€/kem² suuruisen maksun, joka on sidottu luovutetun tontin rakennusoikeuteen. Maksua esitetään vain yhtiömuotoisille tonteille, jotka koskevat asuin-, liike- ja toimitilatonttien varauksia.
- Toteutukseen valitaan vuosittain vaihtuva asuinalue, joka voi olla vasta rakentuva uusi asuinympäristö, tai täydennysrakennettava muu asuinalue.
- Raha ohjataan sivistys- ja kulttuuripalveluiden hallinnoimalle tilille, josta kaupungin hallintokunnilla ja kuntalaisilla on oikeus esittää käyttökohteita kertyneille maksuille.
- Ympäristötaidemaksulla on arvioitu hankittavan n. 30.000 – 70.000 euroa vuodessa.
- Yhdyskunta- sekä sivistys- ja kulttuurilautakunnat esittävät KH:lle, että ympäristötaidemaksu otetaan Oulussa käyttöön vuoden 2016 alusta.

Elämysten kaavan ja kaupunkikulttuurin toimenpideohjelman sisältöjä ja tavoitteita viedään eteenpäin päivitettävänä olevassa Oulun arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa.

Kiitos.

www.ouka.fi/hiukkavaara, Leena Kallioniemi, Eini Vasu, Jere Klami, Ari Saine

OULU Hiukkavaara

Kiitos.

